

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 2011

10/2011

(Suomen säädöskokoelman n:o 779/2010)

Laki

aikuisten kansainvälisestä suojelusta tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

Annettu Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2010

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sopimuksen voimaansaattaminen

Aikuisten kansainvälisestä suojelusta Haagissa 13 päivänä tammikuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Suomen keskusviranomainen

Sopimuksessa tarkoitettuna keskusviranomaisena toimii Suomessa oikeusministeriö.

Jos keskusviranomaiselle tulee sopimuksen 8 tai 33 artiklan nojalla Suomen viranomaisille osoitettu pyyntö tai hakemus, keskusviranomaisen tulee siirtää asia sille tuomioistuimelle tai viranomaiselle, joka on toimivaltainen asiassa.

Oikeusministeriö huolehtii kauttaan sopimuksen nojalla lähetettyjen viranomaisen tiedonantojen kääntämisestä, jos käännös lain tai sopimuksen mukaan tarvitaan.

3 §

Virka-apu

Valtion ja kunnan sosiaalihuollon viranomaisten, poliisiviranomaisten ja rajavartiolaitoksen tulee antaa keskusviranomaisen pyynnöstä virka-apua aikuisen olinpaikan ja olosuhteiden selvittämiseksi sekä holhousviranomaisten aikuisen edunvalvontaa ja omaisuutta koskevien seikkojen selvittämiseksi.

4 §

Toimivallan käyttöä koskevaan pyyntöön suostuminen

Kun sopimuksen 8 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu toisen sopimusvaltion viranomainen esittää pyynnön siitä, että Suomi ryhtyisi toimenpiteisiin aikuisen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi, pyynnön hyväksymisestä päättää se tuomioistuin tai muu viranomainen, joka on toimivaltainen pyynnössä tarkoitettussa asiassa.

Jos muutoin ei ole viranomaista, jossa asia voitaisiin tutkia, asian tutkii viranomainen,

joka olisi toimivaltainen, jos aikuisen kotikunta olisi Helsingin kaupunki.

Jos pyyntö on erehdyksessä toimitettu tuomioistuimelle tai viranomaiselle, joka ei ole asiassa toimivaltainen, sen on viipymättä siirrettävä asia toimivaltaiseksi katsomalleen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle. Siirrosta on ilmoitettava pyynnön tehneelle.

5 §

Pyynnön esittäminen toisen sopimusvaltion viranomaiselle

Aikuisen tai hänen omaisuutensa suojelua koskevan pyynnön esittämisestä sopimuksen 8 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetulle toisen sopimusvaltion viranomaiselle tai 8 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun hakemuksen tekemisestä päättää:

1) holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 46 ja 47 §:ssä tarkoitettu holhousviranomainen, jos pyydetty toimenpide koskee edunvalvontaa; tai

2) jos pyyntö koskee muuta asiaa, sosiaalilautakunta aikuisen kotikunnassa tai, jos aikuisella ei ole kotikuntaa Suomessa, kunnassa, jossa aikuisella viimeksi oli Suomessa kotikunta tai johon aikuisella kaikki seikat huomioon ottaen on läheisin yhteys.

6 §

Asian osapuolten kuuleminen

Pyyntöön suostumista ja pyynnön esittämistä tai hakemuksen tekemistä koskevassa asiassa on varattava tilaisuus tulla kuulluksi sille, jolle olisi varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos pyynnössä tarkoitettu asia ratkais-taisiin Suomessa. Asia voidaan kuitenkin ratkaista varaamatta kuulemistilaisuutta, jos kuultavan mielipide käy luotettavasti ilmi pyyntöön liittyvistä asiakirjoista eikä kuuleminen ole tarpeen asian selvittämiseksi.

7 §

Muutoksenhaku pyyntöön suostumista tai pyynnön esittämistä koskevaan päätökseen

Ratkaisuun, jolla on päätetty, ettei 5 §:ssä tarkoitettua pyyntöä esitetä tai ettei siinä tar-

koitettua hakemusta tehdä, ei saa valittamalla hakea muutosta.

8 §

Tunnustamisesta ja täytäntöönpanokelpoisuudesta päättäminen

Sopimuksen osapuolena olevan vieraan valtion viranomaisen toimenpiteen tunnustamisesta ja täytäntöönpanokelpoiseksi vahvistamisesta päättää hakemuksesta Helsingin hovioikeus.

9 §

Salassa pidettävän tiedon antaminen

Sosiaalihuollon viranomainen saa sopimuksen 32 artiklassa mainituin edellytyksin antaa Suomen keskusviranomaiselle tai tietoa sopimuksen nojalla pyytävälle vieraan valtion viranomaiselle sellaisen salassa pidettävän tiedon, jonka se saisi sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 18 §:n 1 momentin mukaan antaa Suomen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle.

Suomen holhousviranomainen saa 1 momentissa mainituin edellytyksin antaa siinä tarkoitetuille tahoille salassa pidettävän tiedon, jos holhousviranomainen saisi holhous-toimesta annetun lain 92 §:n 3 momentin 1 tai 3 kohdan mukaan ilmaista sen Suomen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle tai, jos asia koskee muuta toimenpidettä aikuisen suojelemiseksi kuin edunvalvontaa, joka on tarpeen suojelun tarpeen arvioimiseksi tai oikean suojelutoimenpiteen valitsemiseksi.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, tietoa ei kuitenkaan saa antaa eikä Suomen keskusviranomainen saa sitä välittää edelleen, jos se aiheuttaisi todennäköisesti vaaran aikuiselle tai hänen omaisuudelleen tai uhkaisi hänen perheenjäsenensä vapautta tai elämää.

10 §

Todistus edunvalvojan asemasta

Kun aikuiselle on Suomessa määrätty

edunvalvoja tai vahvistettu aikuisen tekemä edunvalvontavaltuutus, maistraatin tulee edunvalvojan tai valtuutetun pyynnöstä antaa todistus tämän asemasta ja valtuuksista, jos pyytäjä osoittaa tarvitsevänsä sitä vieraassa valtiossa.

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää, että toimivalta antaa todistus kuuluu vain asetuksessa nimetyille yhdelle tai useammalle maistraatille. Pyyntö todistuksen saamiseksi ja siihen liittyvä selvitys voidaan

kuitenkin toimittaa mille tahansa maistraatille. Jos tämä maistraatti ei ole asiassa toimivaltainen, sen on siirrettävä asia toimivaltaiselle maistraatille.

11 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*